

نظر اعضای شاخه‌های ریاضی و فیزیک فرهنگستان علوم در مورد مصوبه شورای عالی انقلاب فرهنگی برای آزمون ورودی دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی

شاخه‌های ریاضی و فیزیک فرهنگستان علوم متشکل از ۳۰ نفر از استادان با مرتبه استاد تمامی و پیشکسوت و پرسابقه دانشگاه‌های کشور است که هریک مسئولیت‌های مهم در آموزش و پژوهش کشور از مدیریت‌های گوناگون تا ریاست دانشگاه‌ها را برعهده داشته‌اند. این افراد، در طول خدمات دانشگاهی مسئولیت‌های اجرایی در آزمون نهایی ورودی و طرح سؤالات آزمون را در مقاطع مختلف برعهده داشته‌اند.

مطابق بند ۲ اساسنامه فرهنگستان علوم، مسئولیت بررسی وضع آموزش و پژوهش کشور و ارائه پیشنهادها لازم برای بهبود و ارتقاء آن به مراجع ذیربط، به عهده فرهنگستان علوم است و در سال‌های اخیر موارد زیادی از مشکلات موجود در آزمون‌های ورودی دانشگاه‌ها را بررسی و به استحضار مقامات ذیربط رسانده‌اند که برخی از آنها را در زیر متذکر می‌شویم:

۱- در مدت حدود سه ساعت نمی‌توان اطلاعات علمی حاصل در سال‌های دبیرستانی را فقط با طرح سؤالات تستی سنجید.

۲- فشار روانی بسیار زیادی به دانش‌آموزان و خانواده‌ها قبل از آزمون وارد می‌شود.

۳- با کمترین ناراحتی در جریان آزمون، آینده دانش‌آموز تباه می‌شود.

۴- دانش‌آموزان شهرستان‌های دور دست، که دسترسی به کلاس‌های کنکور آنچنانی نداشته و قادر به تهیه کتاب‌هایی با عناوین گوناگون تبلیغاتی، نیستند، در نگرانی و فشار روانی زیادی هستند و لذا تمرکز لازم را در مطالعه کتاب‌های درسی و سایر منابع قابل دسترس را نیز از دست می‌دهند.

۵- دانش‌آموزانی که می‌توانند هزینه‌های سنگین کلاس‌های کنکور و منابع تستی آنها را پرداخت نمایند تحت تأثیر روش‌های به اصطلاح تستی بی‌پایه و اساس و معما گونه، تمرکز در یافتن استدلال و درک و فهم مفاهیم درسی را از دست می‌دهند و تنها به حفظ مفاهیم غیرمنطقی می‌پردازند.

۶- دانش‌آموزان با هر نوع دیپلمی می‌توانند داوطلب هر رشته دانشگاهی شوند و صرفاً با نمرات حاصل از دروس نامربوط و حتی با نمره صفر یا منفی در دروس تخصصی، وارد آن رشته شوند

و در نهایت آموزش دانشگاهی ضعیف و ضعیف‌تر شده و تدریس در کلاس‌های چنین دانشجویانی با سطح علمی ناهماهنگ، مشکلات فراوانی را برای استادان به وجود آورده و به کیفیت آموزش در دانشگاه‌ها لطمه می‌زند.

۷- درخواست و فشار دانش‌آموزان و خانواده‌ها و حتی مدیران مدارس به معلمان، برای آنکه صرفاً روش تدریس کاذب تستی را دنبال کنند و از روش‌های مفهومی، استدلالی و منطقی در تدریس (مخصوصاً در دروس ریاضی) خودداری کنند.

خوشبختانه در مصوبه جدید شورای عالی انقلاب فرهنگی، بسیاری از اشکالات قبلی از بین رفته و اگر طرح جدید درست اجرا شود، دارای مزایای زیر خواهد بود.

۱- در آزمون سراسری سازمان سنجش آموزش کشور چون فقط از دروس تخصصی آزمون به عمل می‌آید، در طرح سؤال می‌توان وقت بیشتری را برای هر موضوع در نظر گرفت و به جای تست-های حداکثر سه دقیقه‌ای، مثلاً تست‌های ۵ دقیقه‌ای یا بیشتر طراحی کرد تا داوطلب بتواند با تفکر بیشتر و منطقی‌تر و در صورت لزوم با انجام محاسبات، به سؤالات پاسخ دهد، نه صرفاً با مراجعه به حفظیات خود به سؤالات جواب دهد.

این نوع آزمون باعث تقویت تفکر علمی در یادگیری دروس دبیرستانی و حتی دبستانی و توجه به مفاهیم و استدلال‌های لازم و مطالعه دقیق کتاب‌های درسی می‌شود، (که قرار است بازنگری شوند).

۲- در این طرح دانش‌آموزان برای کسب ۴۰ تا ۶۰ درصد نمره آزمون ورودی، که به معدل امتحانات نهایی سراسری آنها در پایه‌های ۱۰ تا ۱۲ مربوط می‌شود، با فراغت خاطر بیشتری کتاب‌های درسی خود را دقیق و با درک و فهم مطالب مطالعه می‌کنند و در امتحانات نهایی سراسری بدون پرداخت هیچگونه هزینه اضافی و بدون فشار روانی شرکت می‌نمایند و عدالت آموزشی برقرار می‌شود.

۳- از آنجا که در طرح جدید، آزمون سازمان سنجش سالی دو بار برگزار می‌شود، (آزمون دی‌ماه باید صرفاً به افراد دارای دیپلم اختصاص یابد تا از آسیب به آموزش سال ششم دبیرستانها کاسته شود) لذا هر دانش‌آموز می‌تواند در هر دو آزمون شرکت کند و از بالاترین امتیاز اخذ شده جهت پذیرش در دانشگاه‌ها، استفاده نماید.

۴- در این روش ملاک پذیرش دانشجو در دانشگاه، نمرات اخذ شده در امتحانات نهایی سراسری سه سال آخر دبیرستان (حدود ۳۰ جلسه امتحان) و یک آزمون ورودی از دروس تخصصی

خواهد بود. مسلماً این نوع ارزیابی با روش فعلی که یک آزمون سه ساعته تستی است، تفاوت بسیاری خواهد داشت و همچون گذشته وضعیت زندگی و آینده دانش آموز، صرفاً در طی سه ساعت تعیین نمی شود.

۵- کسانی که بدون مطالعه دقیق طرح جدید کنکور و بدون در نظر گرفتن مزایای این طرح نسبت به روش آزمون های قبلی، با این مصوبه مخالفت می کنند، به نکات قوت طرح جدید توجه ندارند. مثلاً تصور می کنند که برگزاری امتحانات دبیرستانی همچون گذشته خواهد بود و اعمال نظر معلمین هر مدرسه در نمره دادن دخیل خواهد بود، در حالی که در طرح جدید نمرات دروس امتحانات نهایی در اختیار معلمین هر مدرسه نخواهد بود که بتوانند در نمرات دانش آموزان خود دخالتی داشته باشند.

۶- آزمون نهایی مدارس برای کلاسهای ششم دبیرستانها سراسری است و در رفع چالش تصحیح برگه های امتحانی، پیش بینی شده است که تصویر برگه های امتحانی در هر شهرستان به صورت برخط درآمده، هر برگه به دو نفر در شهرهایی غیر از شهر محل برگزاری امتحان برای تصحیح ارسال شود. اگر نمره های داده شده توسط آن دو نفر با یکدیگر همخوانی داشته باشند معدل آن دو نمره ملاک خواهد بود. و اگر دو نمره تفاوت معنی داری داشته باشند دوباره به صورت برخط به نفر سوم ارجاع می شود و معدل سه نمره، نمره نهایی آن ورقه خواهد بود. با این شیوه تا اندازه قابل قبولی عدالت آموزشی برقرار خواهد شد.

۷- برای سالهای بعد همین روش برای امتحانهای دهم و یازدهم دبیرستانها تکرار می شود و در نهایت دانش آموزان در هر نقطه از کشور می توانند بدون فشار روحی در امتحانات دبیرستان و آزمون سراسری شرکت کرده در صورت شایستگی در دانشگاهها پذیرش شوند.

۸- وزن های نمرات حاصل از آزمون و امتحانات دبیرستانی، چنان خواهند بود که در نهایت وزن نمرات دروس تخصصی دست کم دو برابر وزن نمرات دروس غیر اختصاصی، در هر رشته دانشگاهی می باشد.

۹- در نهایت امید است که برحسب مصوبه ای از طرف شورای عالی انقلاب فرهنگی و شورای عالی آموزش و پرورش، دستورالعمل ها و امکانات مناسب ایجاد و نظارت قابل قبولی پیش بینی شود و این طرح جالب که چندین سال روی آن کار انجام شده است، به نحو احسن اجرا شود.

محمد مهدی شیخ جباری

رئیس شاخه فیزیک

مگردیچ تومانیان

رئیس شاخه ریاضی